

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

ครูผู้สอน ครูวิจิต ล้อยศ

ครูศิริพร สิ้นสมุทรไทย

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

(ด้านความรู้)

- อธิบายหัวใจพระพุทธศาสนาหรือคำสอนสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดให้ได้

(ด้านทักษะ กระบวนการ)

- วิเคราะห์ความสำคัญของหัวใจพระพุทธศาสนาหรือคำสอนสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

(ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์)

- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงานเป็นกลุ่ม

(คุณลักษณะเฉพาะ)

- เห็นความสำคัญของหัวใจพระพุทธศาสนา ในฐานะเป็นคำสอนหลักของพระพุทธศาสนา โดยสามารถนำไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจัดกลุ่มจำนวนเท่า ๆ กัน หรือ ตามความเหมาะสมของจำนวนสมาชิกภายในห้อง (ครู/นักเรียนปลายทาง) จากนั้น ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ครบถ้วน ถูกต้อง และรวดเร็ว

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำชี้แจง (ต่อ) : โดยเขียนคำตอบลงใน
กระดาษสมุด หรือกระดาษ A๔ หากกลุ่ม
ใดเขียนคำตอบได้ครบถ้วนก่อนให้ทั้งกลุ่ม
ยกมือขึ้น พร้อมเปล่งเสียง “เฮ” พร้อมกัน
หลังจากนั้นครูจะเดินไปตรวจคำตอบ

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำชี้แจง (ต่อ) : กลุ่มที่ตอบถูกต้องเป็นกลุ่มแรกจะได้รับ ๒ ดาว หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ตามความเหมาะสม (ครูปลายทาง) ส่วนกลุ่มถัด ๆ ไปจะได้รับ ๑ ดาว

หมายเหตุ : หากสะสมได้ทั้งหมด ๒๐ ดาว สามารถนำมาแลกเปลี่ยน ๑ คะแนนประจำหน่วยได้ทันที

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำถาม : จากเหตุการณ์สำคัญทางพระพุทธศาสนาที่นักเรียนได้เรียนผ่านมานั้นเกี่ยวกับ โอวาทปาติโมกข์หรือหัวใจของพระพุทธศาสนา ประกอบด้วยอะไรบ้าง จงอธิบาย

- เฉลย :**
- ๑) การไม่ทำบาปทั้งปวง ได้แก่ การงดเว้นจากการทำบาปทั้งปวง
 - ๒) การทำกุศลให้ถึงพร้อม ได้แก่ การทำความดีทุกอย่าง
 - ๓) การทำจิตใจให้ผ่องใส ได้แก่ การทำจิตของตนให้ผ่องใส

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

พระพุทธเจ้าทรงแสดงหลักการที่เรียกกันว่า **“หัวใจพระพุทธศาสนา”** เป็นคำไทยที่เราพูดกันง่าย ๆ ถ้าพูดเป็นภาษาบาลี คือ **“โอวาทปาฏิโมกข์”** หลักที่ถือว่าเป็นหัวใจพระพุทธศาสนา คือคำไทยที่สรุปพุทธพจน์ง่าย ๆ สั้น ๆ ว่า **“เว้นชั่ว ทำดี ทำใจให้บริสุทธิ์”**

จาก พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) (๒๕๔๘)

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

จากที่กล่าวมาข้างต้น หัวใจพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย ๓ ประการ ดังนี้

- ๑) การไม่ทำบาปทั้งปวง คือ ละเว้นจากอกุศลกรรมบถ ๑๐ อย่าง
 - ด้วยกาย ๓ คือ ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ และไม่ประพฤตินิन्दในกาม
 - ด้วยวาจา ๔ คือ ไม่พูดปด ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดคำหยาบ และ ไม่พูดเพ้อเจ้อ

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

- ด้วยใจ ๓ คือ ไม่เพ่งเล็งอยากได้ของผู้อื่น
ไม่มีจิตพยาบาทปองร้ายผู้อื่น และไม่เห็น
ผิดจากคลองธรรม

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

- ๒) การทำกุศลให้ถึงพร้อม โดยทำบุญหรือทำความดี ๓ อย่าง คือ แบ่งปันสิ่งของ รักษา ศิล และเจริญภาวนา
- ๓) การทำจิตใจให้ผ่องใส โดยหมั่นสวดมนต์เจริญภาวนา นั่งสมาธิ

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

สำหรับในทางศาสนาคริสต์ได้ปรากฏหลักตรีเอกานุภาพ กล่าวคือภาวะที่
พระเป็นเจ้าพระองค์เดียวเป็นเอกภาพ แต่ปรากฏเป็นสามพระบุคคล
คือ พระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ์ ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๔
เทววิทยาศาสนาคริสต์ทั้งทางตะวันออกและตะวันตกยอมรับว่า

“ในพระเจ้าเดียวมีสามพระบุคคล”

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

ทางปรัชญายังกล่าวต่อไปว่าพระบุตรหรือพระเยซูมีสองธรรมชาติรวมอยู่ในบุคคลเดียวกัน คือความเป็นพระเจ้าและขณะเดียวกันก็เป็นมนุษย์ความเชื่อคริสตจักรเกือบทุกคริสตจักรในศาสนาคริสต์มีความเชื่อแบบ “ตรีเอกภาพนิยม” และถือว่าเป็นรากฐานของคำสอนของศาสนาคริสต์

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

และ สำหรับในทางศาสนาอิสลามได้ปรากฏหลักศรัทธา ๖ กล่าวคือ หลักศรัทธานี้เป็นหลักพื้นฐานของอิสลามที่อาจกล่าวได้ว่า เป็นหัวใจสำคัญที่จะนำไปสู่เป้าหมายสูงสุด คือ อัลลอฮ์ ทั้งนี้หลักศรัทธา ๖ ประการ มีดังนี้

- ๑) ศรัทธาต่ออัลลอฮ์
- ๒) ศรัทธาในบรรดาเทวทูต
- ๓) ศรัทธาในบรรดาศาสนทูต
- ๔) ศรัทธาในคัมภีร์ของอัลลอฮ์

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

- ๕) การศรัทธาในวันสิ้นโลก และวันพิพากษา และศรัทธาในโลกหน้า
- ๖) ศรัทธาในกฏสภาวะของโลก

กิจกรรมประจำบทเรียน

กิจกรรมคู่ “ระดมความคิด” เรื่อง หัวใจของพระพุทธศาสนา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนอธิบายหลักหัวใจพระพุทธศาสนา
มาโดยสังเขป ประกอบด้วยประเด็นดังนี้

- ๑) การไม่ทำบาปทั้งปวง
- ๒) การทำกุศลให้ถึงพร้อม
- ๓) การทำจิตใจให้ผ่องใส

ตัวอย่างเอกสาร

ใบงานที่ ๒ เรื่อง **หลักธรรมสำคัญของศาสนาต่างๆ**
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ **หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)**

ใบงานที่ ๒ เรื่อง หัวใจของพระพุทธศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ย้อนรอยศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ หลักธรรมสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนอธิบาย หัวใจพระพุทธศาสนา มาโดยสังเขป

หัวใจพระพุทธศาสนา

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น ม..... เลขที่

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น ม..... เลขที่

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น ม..... เลขที่

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น ม..... เลขที่

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น ม..... เลขที่

ประเด็นอภิปรายร่วมกัน

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

๑. นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้างจากการศึกษาเกี่ยวกับหัวใจของพระพุทธศาสนา
๒. หลักหัวใจพระพุทธศาสนามีผลอย่างไรต่อการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

หมายเหตุ : ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายโดยสามารถแสดงความคิดเห็น
ในประเด็นดังกล่าวได้ตามความเข้าใจ และทัศนคติของนักเรียน

ฝากถึงครูและนักเรียนปลายทาง

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

เอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอน รวมทั้งการรับชมเทป
บันทึกภาพการสอนย้อนหลัง คุณครูสามารถเข้าไปดาวน์โหลดและรับชมได้
ที่ www.dltv.ac.th และหากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสามารถส่งข้อความผ่าน
ทางอินบ็อกซ์ของ Page Facebook มุลินิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

ฝากถึงครูและนักเรียนปลายทาง

เรื่อง หลักคำสอนสำคัญของศาสนาต่าง ๆ (๒)

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ประวัติสาวก สาวิกาและชาดก

สิ่งที่ต้องเตรียม : ใบงานที่ ๗ เรื่อง คุณสมบัติที่ดีของสาวก

สำหรับนักเรียน : ให้นักเรียนไปศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติที่ดีของสาวก

มาเบื้องต้นก่อนล่วงหน้า

